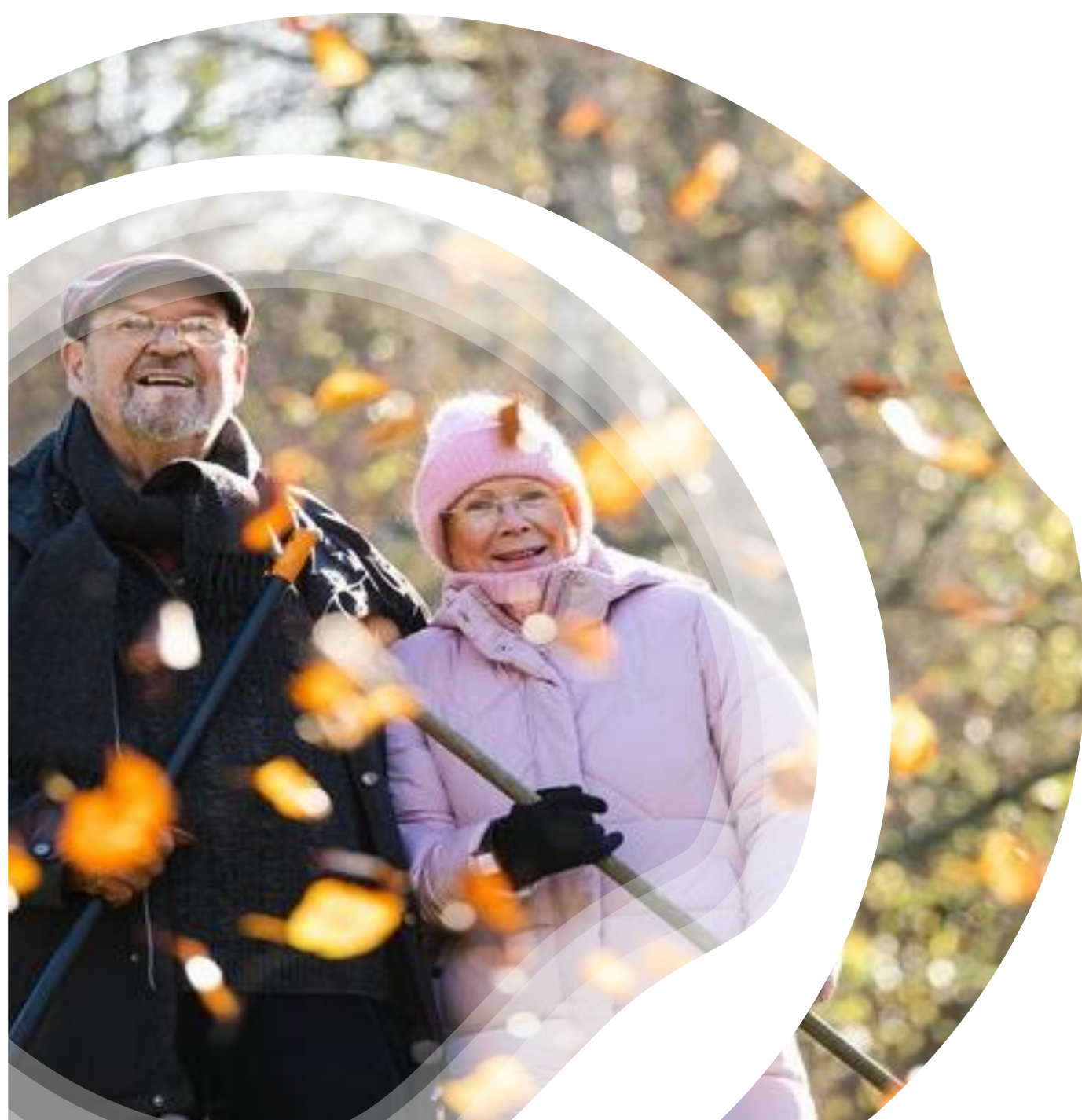

Ikääntyneiden osallistuminen vapaaehtoistoimintaan

Ikääntyneiden osallistuminen vapaaehtoistoimintaan on arvokasta, ja sen tukeminen on tärkeä askel kohti aktiivisempaa ja yhteisöllisempää elämää

Ikääntyneiden vapaaehtoistoiminnan näkymät

Väestön ikääntyminen: Ikääntyneiden määrällinen kasvu luo uusia mahdollisia vapaaehtoistimijoita. Toisaalta väestön ikääntyminen tuo myös kasvavaa tarvetta vapaaehtoistiminnalle.

Digitalisaatio: Teknologian kehittyminen avaa uusia mahdollisuuksia vapaaehtoistyölle, ja sen toteuttamiselle. Ikääntyneet voivat osallistua etätyön muodossa, kuten esim. opettamalla digitaalista osaamista tai tarjoamalla tukea verkossa asiointiin.

Monimuotoisuus: Tulevaisuuden vapaaehtoistyössä tullaan todennäköisesti näkemään yhä suurempaa monimuotoisuutta. Eri kulttuuritaustat, elämäkokemukset ja taidot rikastuttavat vapaaehtoistyön kenttää ja tarjoavat uusia näkökulmia

Yhteistyö eri toimijoiden välillä: Erilaisten organisaatioiden kuten esim. järjestöjen, yhdistysten, kuntien sekä sosiaali- ja terveysalan toimijoiden yhteistyötä tulee tiivistää ikääntyneiden vapaaehtoistyön edistämiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Vapaaehtoistyö tarjoaa ikääntyneille mahdollisuuden pysyä aktiivisina, luoda sosiaalisia kontakteja ja tuntea itsensä tarpeellisiksi. Se voi myös parantaa henkistä ja fyysistä hyvinvointiaan

Vapaaehtoistoiminnan hyödyt ikääntyneille

Yhteisöllisyys ja sosiaalinen osallisuus: Vapaaehtoistyö mahdollistaa uusien ystävyssuhteiden syntymisen ja sosiaalisten verkostojen laajentamisen.

Tietotaitojen hyödyntäminen: Osallistuminen vapaaehtoistoimintaan antaa ikääntyneille mahdollisuuden hyödyntää osaamista ja elämäkokemustaan.

Fyysinen toimintakyky: Monet vapaaehtoistehtävät vaativat fyysistä aktiivisuutta, mikä voi auttaa ikääntyneitä ylläpitämään kuntoaan ja terveyttään.

Hyvinvointi ja terveys: Vapaaehtoistyöllä on positiivinen vaikutus hyvinvointiin ja terveyteen, elämänlaatuun sekä se voi vähentää yksinäisyyttä.

Haasteet korostavat tarvetta kehittää ikääntyneille suunnattuja, joustavia ja saavutettavia vapaaehtoistyömahdollisuuksia, jotka tukevat heidän osallistumistaan ja hyvinvointiaan

Vapaaehtoistoiminnan haasteet ikääntyneille

Liikunta- ja terveysongelmat: Monilla ikääntyneillä voi olla fyysisiä rajoitteita, jotka voivat vaikeuttaa aktiivista osallistumista vapaaehtoistyöhön.

Teknologian hallinta: Nykyisin monet vapaaehtoistehtävät vaativat digitaalisten työkalujen käyttöä, joka voi tuoda haasteita.

Aikaresurssit: Vaikka ikääntyneillä voi olla enemmän vapaa-aikaa kuin työssäkäyvillä, elämänvaiheet voivat rajoittaa osallistumismahdollisuuksia.

Motivaatio ja sitoutuminen. Eri syistä johtuen, ikääntyneet saattavat kamppailla sitoutumisen ja motivaation kanssa.

Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027

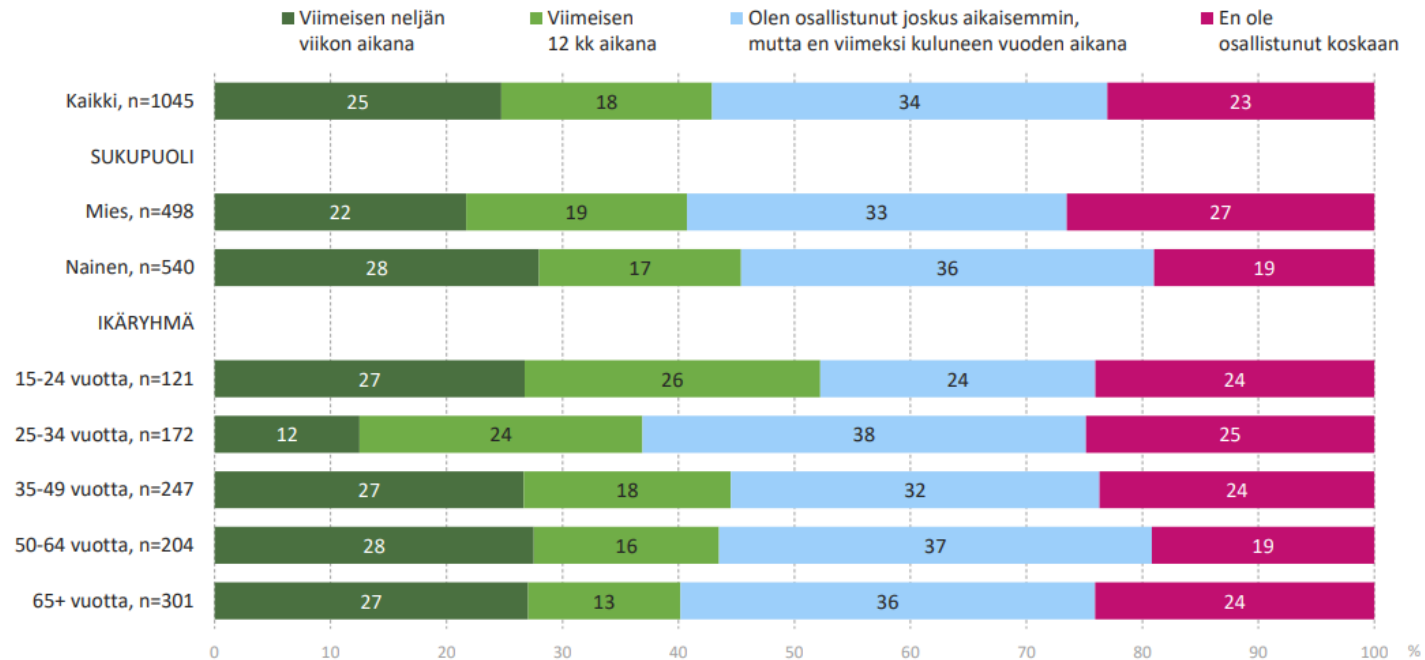
Laatusuosituksen tavoitteena on mm. **edistää iäkkäiden aktiivisuutta ja toimintakykyä sekä osallistumista vapaaehtoistoimintaan.**

Ikäohjelma nostaa vapaaehtoistoiminnan keskeiseksi yhteen kokoavaksi toimintakäytännöksi

Osallisuus vapaaehtoistoimintaan kasvaa

- Vapaaehtoistyön seuraaminen**
  - Vapaaehtoistyötä tehneiden osuus
- Riskien seuraaminen**
  - Erittäin heikko osallisuuden kokemus
- Läheisapu**
  - Auttanut toista henkilöä selviytymään kotona
  - Auttanut puolisoa tai avopuolisoa selviytymään kotona

Oletko osallistunut vapaaehtoistoimintaan

n=kaikki vastaajat

28.3.2024

4

Tutkimus on toteutettu Kansalaisareenan, Opintokeskus Siviksen ja Kirkkohallituksen toimeksiannosta. Tutkimukseen vastasi 1045 henkilöä 18.–20.3.2024. Kysely tehtiin internetpaneelissa, otos edustaa Manner-Suomen 15 vuotta täyttäneitä väestöä.

Kiitos

Virpi Rääpysjärvi

Palvelualuejohtaja

Ikä- ja omaishoitokeskus

virpi.raapysjarvi@pohde.fi